

SUNNE KOMMUN
kommun@sunne.se

2023-08-31

1 (22)

Dnr- SI 2023:2077

Beslut

efter regelbunden kvalitetsgranskning vid Lysviks
skola i Sunne kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning på Lysviks skola avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. Kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

Läsanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden. Inom varje område bedöms om skolan uppfyller Skolinspektionens kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av skolan. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen någon redovisning men kan ge framåtsyftande kommentarer i beslutet.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att kvalitetskriterierna uppfylls vid Lysviks skola i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i låg utsträckning skolans utveckling.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver följa upp skolenhetens resultat samt analysera orsakerna till resultaten. Utifrån analysen behöver rektorn besluta om och genomföra behovsanpassade förbättringsåtgärder i verksamheten.

Undervisning

Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn och lärarna behöver anpassa undervisningen i innehåll och arbetssätt så att samtliga elever blir stimulerade och utmanade utifrån sina individuella förutsättningar för att nå så långt som möjligt i sin kunskapsutveckling.

Trygghet och studiero

Skolan arbetar i låg utsträckning så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver tillsammans med lärarna, i delaktighet med samtliga elever, utveckla ett samlat arbete om förhållningssätt och strategier i arbetet med att skapa och upprätthålla trygghet och studiero på Lysviks skola.

Bedömning och betygssättning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i låg utsträckning.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver följa upp lärarnas omdömen och betygssättning för att identifiera eventuella avvikelser och analysera vad dessa beror på samt ge samtliga lärare förutsättningar att strukturerat kunna kvalitetssäkra omdömen och betyg.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den **29 februari 2024** redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena.

Redovisningen skickas via e-post, till dokument.goteborg@skolinspektionen.se, eller per post till, Skolinspektionen, Box 2320, 403 15 Göteborg. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr 2023:2077) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömning

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömning för respektive område.

Rektors ledarskap

Författningsstöd

1 kap. 5 §, 2 kap. 9-10 och 34 §§, 4 kap. 4-7 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Skolans uppdrag, Varje skolas utveckling, 2.1 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn på Lysviks skola leder och styr i låg utsträckning skolans utveckling.

Skolinspektionens granskning visar att rektorn har inlett ett arbete med att skapa en ändamålsenlig organisation som ger förutsättningar för lärarna att samverka men att arbetet behöver utvecklas så att det sker ett lärande i kollegiet som ger avtryck i undervisningen. Vidare följer rektorn upp resultat på individnivå och har kännedom om de elever som riskerar att inte nå målen, men har inte hunnit följa upp resultat på en övergripande nivå avseende kunskaper och värden samt undervisningens genomförande. Rektorn styr inte heller ett strategiskt jämställdhetsarbete. Kunskapsresultat delas upp på kön och lärarna lämnar in en analys utifrån kön till rektorn, men någon övergripande analys har inte hunnit göras.

Ledning och organisation

Skolinspektionens granskning visar att rektorn har inlett ett arbete med att skapa en ändamålsenlig organisation som ger förutsättningar för lärarna att samverka men att arbetet behöver utvecklas så att det sker ett lärande i kollegiet som ger avtryck i undervisningen. Enligt inskickad dokumentation och intervjuer träffas lärarna i olika konstellationer, såsom till exempel vid arbetslagmöten och arbetsplatsträffar. Därutöver träffas kommunens samtliga lärare i F-9 kontinuerligt i ämneskonferenser. Vissa lärare efterfrågar mer samverkan gällande stadiövergångarna och vilka förväntningar man har på varandra i de olika stadierna. Lärarna samverkar både kring elevrelaterade frågor och utveckling av undervisningen vid de olika mötena, och beroende på forum är det rektorn eller lärarna som styr innehållet. Representeranter för elevhälsan deltar löpande vid arbetslagsträffarna. Rektorn har dock identifierat att samverkan mellan lärarna kan utvecklas ytterligare samt att det saknas ett organiserat stöd för obehöriga och nyanställda lärare. Rektorn har tillsatt en utvecklingspedagog på skolan som två dagar i veckan kan ge stöd åt lärarna. Eftersom en förstelärare är

nyanställd kommer rektorn se över roller och mandat mellan bland annat arbetslagsledare och förstelärare så att det blir tydligt.

Uppföljning och analys

Granskningen visar att den nuvarande tillförordnade rektorn följer upp resultat på individnivå och har kännedom om de elever som riskerar att inte nå målen, men har inte hunnit göra någon uppföljning på aggregerad nivå av resultat avseende kunskaper och värden samt undervisningens genomförande då den tillförordnade rektorn arbetat kort tid på skolan. Av inkomna dokument och intervjuer framkommer det att lärarna följer upp elevernas utveckling och måluppfyllelse genom kontinuerliga avstämningsperioder i form av klasskonferenser och betygskonferenser. Rektorn tar del av vissa resultatet via dialog med mentorer och elevhälsoteamet vid klasskonferenser. Av den uppföljning som gjorts framkommer att det i mellanstadiet råder en osäkerhet kring elevernas kunskapsutveckling och om bedömningar och resultat stämmer. De förklaringar som framkommit utifrån uppföljningens resultat är att obehöriga lärare inte fått det stöd de behöver och att det varit många vikarier. Rektorn har med anledning av det vidtagit åtgärden att anställa en förstelärare samt organiserat om. Både representanter för elevhälsan och lärarna säger också att analysen på skolenheten behöver utvecklas, vilket även framkommer i skolans arbetsplan som tidigare rektor skrivit. Nuvarande rektorn bekräftar att det behövs en tydligare och mer frekvent diskussion kring progression, omdömen och betyg samt en konkret och tydlig analys. Rektorn säger också att hen identifierat behov av fler avstämningspunkter med lärarna för att gå igenom och fördela resurser. Uppföljning av vidtagna åtgärders effekt har inte gjorts i tillräcklig utsträckning enligt rektorn.

Trygghet och studiero följs upp genom elevenkäter och trygghetsvandringar samt att rektorn tar upp det med personalen. Det har framkommit att vissa klasser har stora utmaningar med trygghet och studiero (Se mer under avsnitt *Trygghet och studiero*).

Jämställdhetsarbetet

Granskningen visar att rektorn inte styr ett strategiskt jämställdhetsarbete. Kunskapsresultat följs upp utifrån kön och lärarna lämnar in en analys utifrån kön till rektor, men någon övergripande analys har inte gjorts. Av intervjuer framkommer att rektorn inte påbörjat arbetet med att leda och styra frågor som rör skolans jämställdhetsarbete. Som tidigare nämnts har rektorn arbetat kort tid på skolan och har därmed låg kännedom om i vilken grad eleverna ges samma förutsättningar oavsett könstillhörighet. Lärarna har fått viss kompetensutveckling inom områden med koppling till jämställdhet men det sker enligt lärarna inget aktivt jämställdhetsarbete vid tiden för granskningen.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver följa upp skolenhetens resultat samt analysera orsakerna till resultaten. Utifrån analysen behöver rektorn besluta om och genomföra behovsanpassade förbättringsåtgärder i verksamheten.

Skolinspektionens granskning visar att rektorn inte följt upp skolenhetens resultat på en övergripande nivå avseende kunskaper och värden samt undervisningens genomförande. Därmed har heller ingen analys gjorts av orsakerna till resultaten.

Av skollagen framgår att rektorn ansvarar för att på skolenhetsnivå systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp, analysera och utveckla utbildningen. Rektorn behöver därför följa upp elevernas resultat i förhållande till undervisningens genomförande och förutsättningar för att skaffa sig ett underlag för analys. Med utgångspunkt i analysen behöver rektorn vidare besluta om och genomföra utvecklingsåtgärder där insatserna är behovsanpassade för skolenhetens verksamhet. Av Skolverkets allmänna råd om systematiskt kvalitetsarbete framgår att rektorn tillsammans med personalen och utifrån uppföljningen behöver analysera vad i enhetens verksamhet som påverkar och orsakar resultaten och måluppfyllelsen. Utifrån analysen identifieras utvecklingsområden och därefter behöver rektorn besluta vilka insatser som ska genomföras för att de nationella målen ska uppfyllas samt följa upp dessa insatser.

Skolinspektionen rekommenderar att rektorn utvecklar det systematiska kvalitetsarbetet genom att följa upp resultat i verksamheten och använda dessa i en analys för att söka förklaringar och orsaker till de resultat som skolenheten har. Rektorn behöver följa upp olika typer av studieresultat som indikerar hur väl eleverna lyckas med sina studier men även resultat som visar på elevernas upplevelse av undervisningen, resultat kopplade till värdegrundsarbetet, och elevernas upplevelse av trygghet. Dessutom behöver rektorn skapa sig en bild av hur undervisningen genomförs och med vilken kvalitet den genomförs för att skapa förutsättningar för elevernas lärande. Även de förutsättningar som finns för verksamheten behöver följas upp, till exempel behov av kompetensutveckling, lokaler och elevhälsans arbete för att synliggöra de behov som finns. Resultaten behöver analyseras, både genom en jämförandeanalys och i en orsaksanalys. Med utgångspunkt i orsaksanalysen behöver rektorn besluta om och genomföra behovsanpassade förbättringsåtgärder i verksamheten. Som en del av kvalitetsarbetet ingår att följa upp om de vidtagna åtgärderna får den effekt som avses och vid behov göra förändringar för att nå längre. Det kan till exempel handla om att omfördela resurser för att bäst möta de behov som

finns på skolan. I analys- och utvecklingsarbetet är det centralt att rektorn ser till att lärarnas delaktighet blir reell och påtaglig. När personal upplever sig delaktiga i arbetet sker förankring och ökad förståelse för verksamhetens styrkor och utmaningar.

Undervisning

Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 2 och 5 §§, 4 kap. 9 § skollagen

5 kap. 2 § skolförordningen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Rättigheter och skyldigheter, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 5 Kursplaner

Skolinspektionens bedömer följande: Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men utvecklingsområden finns.

Granskningen visar att undervisningen består av en bred variation av arbetsformer och arbetssätt samt präglas av ett aktivt lärarstöd. Lärarna använder varierade metoder för att planera och utvärdera undervisningen tillsammans med eleverna och eleverna ges möjligheter till delaktighet och inflytande. Elevernas synpunkter påverkar i sin tur, i relation till ålder och mognad, det kommande arbetet. Eleverna ges också möjlighet att reflektera över sitt eget lärande och undervisningen innehåller övningar och frågor där eleverna får möjlighet att reflektera utan ett givet svar. Vidare visar granskningen att lärarna arbetar aktivt med att stimulera elevernas vilja till att lära och stärka deras självförtroende i skolan. Dock varierar graden av individanpassning mellan klasserna och undervisningen behöver anpassas ytterligare till elevernas behov och förutsättningar.

Strukturerad och varierad undervisning samt aktivt lärarstöd

Granskningen visar att undervisningen består av en bred variation av arbetsformer och arbetssätt samt präglas av ett aktivt lärarstöd. Av lektionsobservationer och intervjuer framkommer att lektionerna på ett ändamålsenligt sätt innehåller olika typer av uppgifter och aktiviteter som skapar intresse och sammanhang för eleverna. Lärarna ser även till att ämnesinnehållet behandlas på olika sätt i en god balans genom till exempel praktiskt arbete, problemlösning och diskussion, samt att arbetsformerna växlar mellan arbete enskilt, i par och grupp. Rörelse och lek under lektionen används också för att till exempel träna begrepp samtidigt som det bidrar till att eleverna bibehåller engagemang och intresse för undervisningen. Lärarna skapar goda

förutsättningar för eleverna att förstå vad de ska göra genom att ge tydliga instruktioner för de olika arbetsmomenten och genom att följa upp vad eleverna gör. Lärarna rör sig bland eleverna under tiden eleverna arbetar och hjälper dem vidare genom att vid behov ge förtydligande instruktioner, säkerställa att eleverna förstår och uppmuntra dem att hjälpas åt, diskutera och lyssna på varandra. Lärarna förklarar syftet med undervisningen i början av ett arbetsområde genom att de diskuterar vad det som står i kursplanen betyder. De skriver också upp konkreta mål för lektionen så att eleverna vet vad de ska lära sig.

Elevernas delaktighet i undervisningen och sitt eget lärande

Granskningen visar att lärarna använder varierade metoder för att planera och utvärdera undervisningen tillsammans med eleverna och att eleverna ges möjligheter till delaktighet och inflytande. Elevernas synpunkter påverkar i sin tur, i relation till ålder och mognad, det kommande arbetet. Av intervjuer framkommer att lärarna exempelvis låter eleverna vara delaktiga och ha inflytande genom att göra tummen upp eller ner i slutet av dagen, exittickets och att läraren sedan kan justera planeringen av undervisningen utifrån det. Någon lärare använder även så kallat VÖL-schema (Vet, Önskar, Lärt) som ett sätt att ge eleverna inflytande i planering och att de sedan får utvärdera undervisningen. På klassråden kan även frågor om undervisningens kvalitet komma upp och vad eleverna tycker om den.

Granskningen visar vidare att eleverna ges möjlighet att reflektera över sitt eget lärande. Av intervjuer och observationer framkommer exempel på att undervisningen innehåller övningar och frågor där eleverna får möjlighet att reflektera utan ett givet svar, samt att det finns ett utrymme för eleverna att reflektera över hur de lär sig. Eleverna ges strategier för att lära sig, och får därmed möjligheter att ta ansvar över sitt eget lärande. Lärarna berättar att de synliggör elevernas utveckling för dem genom att visa på deras framsteg, vilket såväl stärker deras självförtroende som hjälper dem att se hur de förbättrats. Observationer visar hur lärarna exempelvis uppmuntrar eleverna att komma på olika förslag till lösningar på uppgifter och ställer frågor till eleverna om hur de upplever att lära sig på olika sätt och vilka sätt som passar eleverna bäst.

Stimulans och anpassning av undervisningen

Av granskningen framgår att lärarna arbetar aktivt med att stimulera elevernas vilja till att lära och stärka deras självförtroende i skolan. Av intervjuer och observationer framkommer att lärarna uppmuntrar och motiverar eleverna genom att exempelvis tydliggöra syftet, att förklara varför de ska göra olika moment och genom att visa ele-

verna att det finns olika vägar till att lära sig en uppgift. Lärarna förmedlar höga förväntningar genom att exempelvis kommunicera att de förväntar sig att eleverna kommer att klara av en uppgift och ställa öppna frågor så att eleverna får visa vad de kan.

Vidare visar granskningen att undervisningen i en majoritet av klasserna anpassas efter elevernas behov av såväl stöd som utmaningar, medan det också finns exempel på klasser där undervisningen behöver anpassas ytterligare till elevernas behov och förutsättningar. Av intervjuer och observationer framkommer att lärarna anpassar undervisningen genom att använda anpassat material, ställer högre krav på de elever som till exempel kommit längre i sin skrivutveckling, skapar relationer och tar reda på vad eleverna har för fritidsintressen som lärarna kan integrera i undervisningen. Lärarna använder sig av arbetssätt där eleverna får samarbeta, där elever kan ha olika roller och uppgifter i gruppen men att gruppen visar resultatet tillsammans. Elevhälsan säger dock att det skiljer sig mellan lärarna hur bra de är på att anpassa undervisningen beroende på om de är behöriga eller ej. Vidare uttrycker några elever att undervisningen är för lätt och att de skulle vilja ha mer utmaningar. De säger dock att de kan få nya uppgifter om de hinner göra klart ordinarie uppgifter alternativt att de får läsa i sin bänkbok. Av intervjuer och observationer framkommer att det särskilt i en klass finns behov av att utveckla undervisningen så att den anpassas till enskilda elevers behov. Avsaknaden av rätt individanpassningar visar sig bland annat i brist på studiero. Se avsnitt om *Trygghet och studiero*.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn och lärarna behöver anpassa undervisningen i innehåll och arbetssätt så att samtliga elever blir stimulerade och utmanade utifrån sina individuella förutsättningar för att nå så långt som möjligt i sin kunskapsutveckling.

Skolinspektionens granskning visar att inte alla elever på Lysviks skola får möjlighet till anpassningar och utmaningar i samtliga ämnen. Vissa elever behöver anpassning av undervisningen för att nå målen, medan andra behöver ytterligare utmaningar. Konsekvenser av att undervisningen inte anpassas till de enskilda eleverna är att eleverna inte når så långt som möjligt i sin kunskapsutveckling och att det uppstår bristande studiero.

Enligt skollagen ska hänsyn tas till elevers olika behov. Elever ska ges stöd och stimulans så att de utvecklas så långt som möjligt. En strävan ska vara att uppväga skillnader i elevernas förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen.

Skolinspektionen rekommenderar att lärarna utifrån en kartläggning av elevernas förutsättningar och behov ser till att eleverna ges en undervisning som utgår från vad eleverna behöver av ledning och stimulans. Alla elever ska få möta en individanpassad undervisning där det finns möjlighet att arbeta med ett utmanande innehåll på lämplig nivå efter elevens förutsättningar. Likaså behöver lärarna uppmärksamma och vidta åtgärder om elever redan i ett tidigt skede av utbildningen får otillräckligt med stimulans. Det finns då en överhängande risk att deras intresse och nyfikenhet för skolarbetet avtar, vilket kan medföra en sämre kunskapsutveckling. Genom att samtliga elever får uppgifter och aktiviteter som utvecklar och utmanar deras tänkande bör förutsättningar för elevernas intresse och motivation för skolarbetet öka, vilket i sin tur kan leda till förbättrad studiero.

Trygghet och studiero

Författningsstöd

3 kap. 2 §, 5 kap. 3 och 5 §§, 6 kap. 6-7 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionens bedömer följande: Skolan arbetar i låg utsträckning så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Granskningen visar att det på Lysviks skola inte finns ett samlat arbete, där eleverna är kontinuerligt delaktiga, för att skapa trygghet och studiero. Vissa av de påbörjade utvecklingsåtgärderna har en svag koppling till den genomförda analysen och innehåller till viss del abstrakta åtgärder med vag koppling till skolans behov gällande trygghet och studiero. Lärarna har heller ingen uttalad samsyn för hur de ska agera när studieron brister. Trots att åtgärder har vidtagits och att man på skolan upplever en förbättrad situation, visar granskningen att det fortfarande råder stora utmaningar med trygghet och studiero, särskilt på mellanstadiet.

Trygghet

Granskningen visar att det på skolan inte finns ett samlat arbete, där eleverna är kontinuerligt delaktiga, för att skapa trygghet. Vissa av de påbörjade utvecklingsåtgärderna har en svag koppling till den genomförda analysen och innehåller till viss del abstrakta åtgärder med vag koppling till skolans behov. Rektorn har påbörjat insatser för att försäkra sig om att personalen arbetar mot samma mål men fortsatt arbete kvarstår. Av inskickad dokumentation, intervjuer och observationer framkommer att elever, lärare och vårdnadshavare har upplevt ett tufft socialt klimat framförallt på mellanstadiet, där kränkningar, båda fysiska och verbala har förekommit. Eleverna får svara på en enkät varje termin som innehåller frågor om trygghet. En elev berättar att hen svarat i enkäten att det är kaos varje dag men att man vant sig. En annan elev berättar att hen dagligen kommer hem med huvudvärk på grund av den bristande tryggheten och studieron i skolan. Mellanstadieeleverna säger i intervju att en del elever i lågstadiet kan vara rädda för en del elever i mellanstadiet. Den bristande tryggheten på skolan har påverkat närvaron negativt bland vissa elever och skolan har därför börjat arbeta med Skolverkets metodstöd gällande skolkännsort. Representanter från elevhälsan träffar arbetslaget varje månad för avstämning kring elevernas skolkännsort. Oroväckande skolfrånvaro anmäls till rektorn som sedan hanteras enligt metodstödet på elevhälsomöten som äger rum varje vecka.

Enligt rektorn är en av orsakerna bakom den bristande tryggheten obehöriga lärare och många vikarier. Rektorn har därför vidtagit åtgärder så som att anställa en föreläsare och genomfört en omorganisation. Rektorn har vidare haft möten med elevrådet och vårdnadshavare för att försöka skapa samsyn kring problematiken. På klassråd diskuteras trygghet, trivsel och studiero samt resultaten från trygghetsenkäten och trygghetsvandringen. En åtgärd som i huvudsak lyfts fram av rektorn och lärare är den målbild som ska formuleras varje vecka för respektive klass. Målbilden ska uttrycka vilka beteenden klassen ska sträva efter den veckan, som ett led i att förbättra tryggheten och studieron på skolan. Målbilden ska i slutet av veckan utvärderas. Enligt rektorn är eleverna delaktiga i det arbetet men enligt lärare och elever är det framförallt lärarna som tagit fram målbilden. Det är dock oklart hur målbilden ska bidra till ökad trygghet och studiero och hur åtgärden kopplas till orsakerna bakom problemen.

Rektorn har därutöver med hjälp av en psykolog gett lärarna handledning i bemötande av eleverna och för att de ska ha gemensamma förhållningssätt gällande bemötande. Kurator har besökt en av klasserna för att prata om respekt och haft individuella samtal med enskilda elever kring bemötande och självkänsla. Elever som är utsedda triv-

selledare har lett aktiviteter på rasterna vilket gett positiva resultat på tryggheten. Vidare har lärarna fått kompetensutveckling om nätkränkningar och lärarna och IT-pedagogen har diskuterat nätkränkningar med eleverna. Enligt rektorn och lärare har tryggheten ökat på skolan under vårterminen. Rektorn säger dock att större fokus behöver läggas på det främjande och förebyggande arbetet.

Studiero

Granskningen visar att det på Lysviks skola inte finns ett samlat arbete, där eleverna är kontinuerligt delaktiga, för att skapa studiero. Vissa åtgärder har visserligen vidtagits men granskningen visar att det råder stora utmaningar med studieron framförallt i ett par årskurser i mellanstadiet och att det saknas en uttalad samsyn för hur lärarna ska agera när studieron brister. Av inskickade dokument, lektionsobservationer och intervjuer framkommer att det återkommande finns elever som ägnar sig åt annat än skolarbete och elever som upplever sig störda i sitt skolarbete. Eleverna bekräftar denna bild och säger bland annat att det kan vara lugnt 1-2 dagar per vecka men att det är stökigt i vissa årskurser resten av veckan och att det beror på vilken lärare de har. Eleverna berättar vidare att lärarna inte är konsekventa i vilka regler som gäller gällande studiero och att de låter elever "hålla på". Lärarna säger också att de ringer hem till vårdnadshavarna men eleverna upplever inte att det gör någon skillnad för tryggheten och studieron.

Enligt rektorn och lärare är orsakerna till den bristande studieron att det varit flera obehöriga lärare, många vikarier och olika förhållningssätt gällande studiero bland lärarna i mellanstadiet. Åtgärder som vidtagits är de tidigare nämnda målbilder kring trygghet och studiero (vilket även nämnts under avsnittet Trygghet), som varje klass ska arbeta efter i en vecka för att sedan utvärdera hur det gått. Detta är dock inte ett arbete som eleverna i alla klasser varit involverade i. Även klassrumsregler har lärare bestämt utan elevers medverkan. Rektorn har identifierat att de behöver fortsätta att utveckla lärarnas ledarskap i klassrummet för att skapa mer struktur och studiero på mellanstadiet och lärarna har i det arbetet fått handledning av en psykolog. Vidare finns det oftast två personal i klassrummet i mellanstadiet för att kunna separera elevgrupper vid behov för att öka studieron. Därutöver har rektorn även haft föräldramöten med vårdnadshavare i berörda klasser.

Rektorn säger att både eleverna och lärarna gett uttryckt att det skett en förbättring av tryggheten och studieron under vårterminen men att fortsatt arbete kvarstår.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver tillsammans med lärarna, i delaktighet med samtliga elever, utveckla ett samlat arbete om förhållningssätt och strategier i arbetet med att skapa och upprätthålla trygghet och studiero på Lysviks skola.

Skolinspektionens granskning visar att det saknas ett samlat arbete kring trygghet och studiero där eleverna är delaktiga. Rektorn har vidtagit vissa åtgärder och situationen har förbättrats men ett utvecklingsarbete kvarstår då det vid tiden för granskningen framkommer att det fortfarande råder stora utmaningar med trygghet och studiero och att det krävs ytterligare insatser för att elevernas lärmiljö ska präglas av trygghet och studiero.

Enligt skollagen ska utbildningen utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. I skolans främjande och förebyggande arbete kring trygghet och studiero ska elevhälsans olika professioner medverka. Det är skolans, och ytterst rektorns, ansvar att skapa en sådan skolmiljö.

Skolinspektionen rekommenderar därför att lärarna under ledning av rektorn i högre grad samverkar för att hitta gemensamma strategier och förhållningssätt för att skapa och upprätthålla en god studiemiljö för eleverna. För att ett sådant arbete ska kunna genomföras behöver rektorn se till att det finns forum för lärarna att diskutera trygghet och studiero och skapa en samsyn i lärarkollegiet samt att eleverna är delaktiga i arbetet. Rektorn behöver också följa upp att det gemensamma arbetet som eleverna varit delaktiga i, ger avtryck i all undervisning och utbildning samt att det får avsedd effekt.

Bedömning och betygssättning

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 10 kap. 20 a § skollagen

9 kap. 20 och 22 b §§ skolförordningen

Lgr22, 2.2 Kunskaper, 2.7 Bedömning och betyg

Skolinspektionens bedömer följande: Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i låg utsträckning.

Av Skolinspektionens granskning framgår att rektorn inte systematiskt har analyserat skillnader i bedömning och betyg i olika ämnen och årskurser och rektorn har heller

inte fört systematiska diskussioner med lärarna om bedömning utifrån likvärdighet. Vidare visar granskningen att lärarna ges vissa förutsättningar att kvalitetssäkra sina omdömen och betyg, men att dessa skulle kunna utvecklas.

Diskussion och analys av omdömen och betyg

Av granskningen framgår att rektorn inte systematiskt har analyserat skillnader i bedömning och betyg i olika ämnen och årskurser och inte heller analyserat skillnader mellan resultat på nationella prov och terminsbetyg. Vidare har rektorn inte fört systematiska diskussioner med lärarna om bedömning utifrån likvärdighet. En förklaring till detta anges vara att rektorn arbetat på skolan en mycket kort tid och därmed inte hunnit det. Av inskickade dokument och intervjuer framkommer dock att rektorn har noterat att det finns skillnader och avvikelser i bedömning och betyg främst på mellanstadiet. Rektorn säger att det beror på att elever har haft vikarier och obehöriga lärare, vilket visar sig i både omdömen och progression. Med anledning av att det varit flera obehöriga lärare på mellanstadiet har rektorn också inlett en diskussion med lärarna gällande underlag för bedömning och betygssättning, då det vid tidigare ämneskonferenser framkommit att de bedömer olika.

Kvalitetssäkring av omdömen och betyg

Granskningen visar att lärarna ges vissa förutsättningar att kvalitetssäkra sina omdömen och betyg, men att dessa skulle kunna utvecklas. Av intervjuer och inskickade dokument framkommer att det finns sambedomningstillfällen på kommunnivå för att öka likvärdigheten i bedömning och betygssättning. Där samverkar lärare i bedömning av de nationella proven för elever i åk 3 och åk 6. Lärare från kommunens samtliga F-6-skolor deltar och bedömer proven. Vidare träffas lärarna på de kommunövergripande ämneskonferenserna för att diskutera bedömning och betygssättning och för även sådana diskussioner i arbetslagen på skolenheten. Lärarna berättar att de också haft studiedagar som handlat om bedömning och betyg och att de kontinuerligt rådfrågar kollegor om hjälp men att det inte finns någon särskilt avsatt tid för kvalitetssäkring av bedömning och betyg utöver den sambedomning som sker av nationella prov. Elevhälsan är inte delaktig i arbetet med kvalitetssäkringen av betyg och omdömen. Rektorn har varit på skolan för kort tid för att avgöra om lärarna har tillräckliga förutsättningar för att kvalitetssäkra bedömning och betyg men har konstaterat att lärarna tolkar och bedömer underlag olika. Rektorn ser ett behov av att utveckla arbetet kring kvalitetssäkring av omdömen och betyg.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver följa upp lärarnas omdömen och betygssättning för att identifiera eventuella avvikelser och analysera vad dessa beror på samt ge samtliga lärare förutsättningar att strukturerat kunna kvalitetssäkra omdömen och betyg.

Granskningen visar att rektorn inte systematiskt har analyserat skillnader i bedömning och betyg i olika ämnen och årskurser och inte heller analyserat skillnader mellan resultat på nationella prov och terminsbetyg. Vidare har rektorn inte fört systematiska diskussioner med lärarna om bedömning utifrån likvärdighet.

Enligt skollagen ska utbildningen vara likvärdig inom varje skolform oavsett var i landet den anordnas och rektorn ska se till att betyg sätts i enlighet med gällande lag och andra författningar. Vidare betonas i Skolverkets allmänna råd om betyg och provning betydelsen av lärares samsyn för arbetet med rättvisande och likvärdiga betyg. Vidare lyfts det fram att lärare kan utveckla en sådan samsyn genom att tillsammans diskutera hur man kan läsa och tolka betygsriterierna. Kollegiala diskussioner kan föras på ett mer allmänt plan men de kan även fördjupas genom konkreta elevexempel i olika ämnen. Sambedömning beskrivs som ett viktigt redskap för ökad likvärdighet då det bidrar till en gemensam syn på det som ska bedömas och hur bedömningen ska gå till. Rektorn har således en viktig roll för att främja lärares arbete med rättvisa och likvärdiga betyg. Rektorn kan göra detta genom att se till att alla lärare får förutsättningar att tillsammans med kollegor diskutera hur de allsidigt kan utvärdera eleverna kunskaper, hur de kan utforma lämpliga bedömningssituationer och hur de likvärdigt kan bedöma olika typer av elevprestationer.

Skolinspektionen rekommenderar därför rektorn att påbörja ett arbete med att följa upp och analysera samtliga lärares omdömen och betygssättning ur ett likvärdighetsperspektiv. Rektorn bör vidare ta reda på orsak till eventuella avvikelser gällande omdömen och betyg. Därefter behöver rektorn, beroende på vad analysen visar, föra diskussion med enskilda lärare, ämnesgrupper eller kollegiet för att ta beslut om eventuella utvecklingsinsatser. Syftet med dessa insatser bör vara att höja likvärdigheten samt bedömarkompetensen avseende omdömen och betyg. Vidare rekommenderar Skolinspektionen rektorn att ge samtliga lärare förutsättningar att samverka i syfte att kvalitetssäkra sina omdömen och betyg. Denna kvalitetssäkring bör ske genom tydlig struktur för möten, innehåll och dokumentation. Arbetet bör inrikta sig på att lärarna tillsammans tolkar betygsriterier i förhållande till respektive årskurs samt ämnets

syfte och ämnets centrala innehåll. Det är viktigt att samtliga lärare som undervisar eleverna är involverade och delaktiga i detta arbete. Lärarna behöver också ges möjlighet att samverka med andra lärare. Detta är speciellt viktigt för lärare som inte har några kollegor i sitt/sina ämnen. Genom en ökad samverkan, lärare emellan, ökar förutsättningarna för en likvärdig bedömning och likvärdiga betyg.

På Skolinspektionens vägnar

X Maria Larsson

Beslutsfattare
Signerat av: Maria Larsson

X Ann Edvinsson

Föredragande
Signerat av: Ann Edvinsson

I handläggningen av ärendet har även Maud Wilhelmsen och Christina Sjögren medverkat.

Bilaga 1: Underlag för bedömning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- Åtta lektionsobservationer.
- Två gruppintervjuer med elever.
- Två gruppintervjuer med lärare.
- En gruppintervju med skolans elevhälsa.
- En intervju med rektor.
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens protokoll från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska granska vid besök på skolenheter. Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal punkter. Dessa punkter beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorn lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektor arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar, samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning präglas utbildningen av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete? I detta område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet i omdömen och betyg? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med omdömen och betyg.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:
www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter

Skolinspektionen besökte skolenheten den 22-25 maj 2023. Besöket genomfördes av Ann Edvinsson och Maud Wilhelmsen.

Lysviks skola är en F-6 skola med fritidshem. På skolan finns ca 96 elever. Skolan består av en förskoleklass, en åk1-2 och en åk 4–6.

Skolledningen består för närvarande av en tillförordnad rektor.

Bilaga 3: Redovisningsformulär

Redovisningsformulär för vidtagna åtgärder med anledning av utvecklingsområden i regelbunden kvalitetsgranskning i Lysviks skola i Sunne kommun

Detta formulär kan användas som stöd för er när ni redovisar hur ni har arbetat med de utvecklingsområden som Skolinspektionen har identifierat i samband med den regelbundna kvalitetsgranskningen.

Redovisningen av vidtagna åtgärder ska fastställas av huvudmannen.

En viktig del i Skolinspektionens arbete är att ta del av elevernas synpunkter om sin skolsituation i våra utredningar. Vi skulle därför vilja veta om ni återkopplat vårt beslut till eleverna och i så fall på vilket sätt?

Formulär för huvudmannens redovisning

Utvecklingsområde: Rektorn behöver följa upp skolenhetens resultat samt analysera orsakerna till resultaten. Utifrån analysen behöver rektorn besluta om och genomföra behovsanpassade förbättringsåtgärder i verksamheten.
Redovisa vilka åtgärder som genomförts:
Beskriv hur verksamhetens kvalitet utvecklats avseende utvecklingsområdet sedan åtgärderna vidtagits:
Vilka utvärderingsmetoder har ni använt i er uppföljning?
Beskriv eventuella ytterligare åtgärder som planeras:

Utvecklingsområde: Rektorn och lärarna behöver anpassa undervisningen i innehåll och arbetssätt så att samtliga elever blir stimulerade och utmanade utifrån sina individuella förutsättningar för att nå så långt som möjligt i sin kunskapsutveckling.
Redovisa vilka åtgärder som genomförts:
Beskriv hur verksamhetens kvalitet utvecklats avseende utvecklingsområdet sedan åtgärderna vidtagits:
Vilka utvärderingsmetoder har ni använt i er uppföljning?
Beskriv eventuella ytterligare åtgärder som planeras:
Utvecklingsområde: Rektorn behöver tillsammans med lärarna, i delaktighet med samtliga elever, utveckla ett samlat arbete om förhållningssätt och strategier i arbetet med att skapa och upprätthålla trygghet och studiero på Lysviks skola.
Redovisa vilka åtgärder som genomförts:
Beskriv hur verksamhetens kvalitet utvecklats avseende utvecklingsområdet sedan åtgärderna vidtagits:
Vilka utvärderingsmetoder har ni använt i er uppföljning?
Beskriv eventuella ytterligare åtgärder som planeras:
Utvecklingsområde:

Rektorn behöver följa upp lärarnas omdömen och betygssättning för att identifiera eventuella avvikelser och analysera vad dessa beror på samt ge samtliga lärare förutsättningar att strukturerat kunna kvalitetssäkra omdömen och betyg.
Redovisa vilka åtgärder som genomförts:
Beskriv hur verksamhetens kvalitet utvecklats avseende utvecklingsområdet sedan åtgärderna vidtagits:
Vilka utvärderingsmetoder har ni använt i er uppföljning?
Beskriv eventuella ytterligare åtgärder som planeras: